

**Postanowienie z dnia 8 października 1996 r.
I PKN 11/96**

Kasacje od wydanych przed dniem 1 lipca 1996 r. prawomocnych i kończących postępowanie w sprawie orzeczeń sądów pierwszej instancji lub sądów rewizyjnych mogą w okresie dwóch lat od tej daty wnosić na podstawach i w terminach przewidzianych uprzednio dla rewizji nadzwyczajnej jedynie Minister Sprawiedliwości - Prokurator Generalny lub Rzecznik Praw Obywatelskich.

Przewodniczący SSN: Teresa Flemming-Kulesza, Sędziowie: SN Kazimierz Jaśkowski, SA Zbigniew Myszka (sprawozdawca).

Sąd Najwyższy, po rozpoznaniu w dniu 8 października 1996 r. sprawy z powództwa Lidii K. przeciwko Skarbowi Państwa-Sądowi Wojewódzkiemu w W. o przeliczenie odprawy emerytalnej, na skutek kasacji powódki od wyroku Sądu Wojewódzkiego-Sądu Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Opolu z dnia 9 czerwca 1994 r. [...]

p o s t a n o w i ł :

o d r z u c i ć kasację.

U z a s a d n i e n i e

Powódka Lidia K., emerytowany sędzia Sądu Wojewódzkiego w W., wniosła w dniu 2 września 1996 r. (data wpływu) do Sądu Najwyższego pismo datowane 30 sierpnia 1996 r., określając je jako kasację w trybie art. 392 § 1 KPC, oraz domagała się uchylenia wyroku Sądu Rejonowego w Legnicy z dnia 28 lutego 1994 r. [...] i wyroku Sądu Wojewódzkiego w Opolu z dnia 9 czerwca 1994 r. [...], jako naruszających prawo materialne (art. 393¹ pkt 1 KPC).

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Kasację do Sądu Najwyższego, jako nowy procesowy środek zaskarżenia przysługujący stronie od wyroku lub postanowienia, wydanych przez sąd drugiej instancji i kończących postępowanie w sprawie, wprowadził rozdział 1¹ dodany do działu V tytułu VI księgi pierwszej części pierwszego Kodeksu postępowania cywilnego. Normuje to art.1 pkt 45 ustawy z dnia 1 marca 1996 r. o zmianie Kodeksu postępowania cywilnego, rozporządzeń Prezydenta Rzeczypospolitej - Prawo upadłościowe i Prawo o postępowaniu układowym, Kodeksu postępowania administracyjnego, ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. Nr 43, poz. 189). W przedmiocie kasacji nowela ta weszła w życie z dniem 1 lipca 1996 r. (art. 14 tej ustawy), wyznaczając kodeksową regułę, że kasacja, jako przysługujący stronie nowy środek zaskarżania orzeczeń sądowych określonych w art. 392 KPC, odnosi się do procesowej możliwości ich zakwestionowania począwszy od dnia wejścia w życie

ustawy z dnia 1 marca 1996 r. zmieniającej KPC, tj. od 1 lipca 1996 r. i dotyczy orzeczeń wydanych od tego dnia (ex nunc). Tymczasem zakwestionowane orzeczenia były wydane w 1994 r., a powódka składała podanie o złożenie rewizji nadzwyczajnej od prawomocnego wyroku Sądu Wojewódzkiego w Opolu z dnia 9 czerwca 1994 r., które zostało załatwione przez Ministra Sprawiedliwości odmownie w styczniu 1995 r.

Trzeba tu wskazać, że wobec orzeczeń wydanych przed dniem 1 lipca 1996 r., tj. przed dniem wejścia w życie ustawy nowelizującej KPC, ustawodawca przewidział szczególną procedurę intertemporalną dopuszczającą możliwość zaskarżenia prawomocnych orzeczeń w drodze kasacji. Stosownie do art. 12 ust. 1 ustawy nowelizującej KPC - w okresie dwóch lat od wejścia w życie tej ustawy, Minister Sprawiedliwości-Prokurator Generalny lub Rzecznik Praw Obywatelskich może zaskarżyć, w drodze kasacji, prawomocne orzeczenie sądu pierwszej instancji lub sądu rewizyjnego, wydane przed dniem 1 lipca 1996 r., na podstawach i w terminach, które były przewidziane dla rewizji nadzwyczajnej. Powołany przepis przewiduje zaskarżanie w drodze kasacji wszystkich prawomocnych orzeczeń wydanych przed dniem 1 lipca 1996 r., tj. przed wejściem w życie noweli KPC z dnia 1 marca 1996 r., tyle że uprawnia do tego wyłącznie określone organy kompetentne do wniesienia kasacji na podstawach i w terminach, które były przewidziane dla rewizji nadzwyczajnej [...] A zatem stronie nie przysługuje kasacja od prawomocnych orzeczeń sądu pierwszej instancji lub sądu rewizyjnego, wydanych przed dniem 1 lipca 1996 r. i kończących postępowanie w sprawie. [...] W istocie rzeczy zatem pismo powódki, określone jako kasacja, nie jest takim środkiem zaskarżenia w rozumieniu art. 392 § 1 KPC. Nie podlega więc procedurze określonej w art. 393⁴ KPC, zobowiązującej stronę skarżącą do wniesienia kasacji do sądu, który wydał zaskarżone orzeczenie w terminie miesięcznym od dnia doręczenia stronie orzeczenia. Sąd Najwyższy nie był zobowiązany do skierowania tam wniesionego pisma powódki, w celu wstępnego i koniecznego zweryfikowania go pod kątem formalnych wymagań kasacji, która jej nie przysługuje. Skoro ta procedura obowiązuje również od dnia 1 lipca 1996 r. - wejścia w życie noweli KPC z dnia 1 marca 1996 r. i nie znajduje zastosowania do inicjatywy procesowej powódki. Dlatego wniesienie pisma powódki, określonego jako kasacja, należało uznać za pozbawione procesowych skutków prawnych, a przez to za niedopuszczalny środek zaskarżenia, który należało odrzucić (art. 393⁵ KPC).

=====